

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Innovaatiorahoituskeskus Tekesistä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Innovaatiorahoituskeskus Tekesistä annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 248/2016 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- lakimies Janne Kesälahti, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
- hallintopäällikkö Marianne Jalovaara, Innovaatiorahoituskeskus Tekes
- ylijohtaja Leena Vestala, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- johtaja Pia Oesch, Energiateollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Akava ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Innovaatiorahoituskeskus Tekesistä annettua lakia. Esityksen mukaan Tekes hoitaisi myös elinkeino-, energia- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä valtionapuviranomaisen tehtäviä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Valiokunnan mietintö TaVM 30/2016 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksen mukaan Tekesin tehtäviin kuuluisi jatkossa myös elinkeino-, energia- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä valtionapuviranomaisen tehtäviä. Muutos toteutettaisiin uuden 4 momentin lisäyksellä lain 3 §:ään. Tehtävistä annettaisiin tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Talousvaliokunta pitää ehdotusta tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Esityksen taustana on innovaatio- ja keksintötoimintaa ja liiketoiminnan kansainvälistymistä koskevien kehittämis- ja koordinaatiotehtävien sekä pienten energiaturvakehittämisen tehtävien siirtäminen Tekesin hoidettaviksi vuoden 2017 alusta. Lisäksi hallitus on päättänyt ottaa käyttöön uuden audiovisuaalisen tuotannon maksuhyvityksen, jonka myöntäisi Tekes. Talousvaliokunta katsoo, että ehdotetut tehtävät täydentävät tarkoituksenmukaisella tavalla Tekesin nykyisiä ydintehtäviä. Tehtävien keskittämistä voidaan lähtökohtaisesti pitää perusteltuna asioissa, joissa tarvitaan yhtenäistä valtakunnallista linjausta, resursointia ja erikoistumista.

Innovaatio- ja keksintötoimintaa koskevien tehtävien voidaan katsoa jo sisältyvän Tekesin lakisääteiseen perustehtävään. Muiden esitettyjen tukimuotojen osalta Tekesin lainsäädännöllistä tehtävää on muutettava. Elinkeino-, energia- ja ympäristöpoliittisten tukien myöntäminen on katsottava julkiseksi hallintotehtäväksi, joka säädetään lailla Tekesin hoidettavaksi. Yksittäisistä tukimuodoista säädetäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Sääntelytapa mahdollistaa innovaatiopolitiittisten toimien kohdistamisen tehokkaammin ja joustavammin kuin tukimuotojen yksityiskohtainen sääntely lain tasolla. Talousvaliokunta pitää esitettyä lainsäädäntöratkaisua perusteltuna.

Uudistuksen keskeiset vaikutukset liittyvät henkilöstösiirtoihin ELY-keskuksista Tekesin palvelukseen. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että henkilöstöä koskevia vaikutuksia on käsitelty hallituksen esityksessä niukasti ja Tekesin tehtävien muutosta koskevan hallituksen esityksen valmistelu ja eduskuntakäsittely on tapahtunut myöhään suhteessa virastojen väliseen jo tapahtuneeseen valmisteluun. Kokonaisuudessaan Tekesiin siirtyisi noin 90 henkilötyövuotta. Henkilöstösiirtoihin liittyvät toimenpiteet ja tarvittavat määrärahojen siirrot ovat vireillä. Henkilöstö siirtyisi Tekesiin vuoden 2017 alusta. Talousvaliokunnan saaman selvityksen perusteella henkilöstö säilyttää pääosin nykyiset työskentelypaikkansa. Talousvaliokunta korostaa, että myös jatkossa on tärkeää, että toimiva yhteys alueiden toimijoihin säilyy ja että keskus- ja aluehallintotason toiminnot muodostavat toimivan kokonaisuuden.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 248/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö TaVM 30/2016 vp

Helsingissä 2.12.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen ps
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Martti Mölsä ps
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Antero Vartia vihr
varajäsen Juhana Vartiainen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen